

[Stats- og udenrigsministeren.]

med henblik på at få toldspørgsmålet realitetsbehandlet i Den europæiske økonomiske Samarbejdsorganisation, OEEC, idet yderligere fremskridt ikke foreløbig syntes at kunne opnås i GATT. Lavtarifflandene endes om et fælles forslag, der tog sigte på automatiske toldnedsættelser for de vigtigste varer i den europæiske samhandel; dette forslag kom til drøftelse på et ministermøde i OEEC i juli 1956 og anses for at have været medvirkende til, at Storbritannien ændrede sin holdning til spørgsmålet om at tage det generelle europæiske toldproblem op til realitetsbehandling. Som det vil vides, besluttede OEECs ministerråd på britisk initiativ at iværksætte en undersøgelse af muligheden for en nærmere tilknytning mellem den af Beneluxlandene, Frankrig, Italien og Tyskland påtænkte toldunion og de øvrige OEEC-lande. Undersøgelsen skulle først og fremmest koncentreres om muligheden for at skabe et europæisk frihandelsområde, det vil sige en samarbejdsform, under hvilken de deltagende lande afskaffer de indbyrdes toldsatser og øvrige handelsrestriktioner, men hver for sig kan opretholde autonome toldsatser over for den øvrige verden. Det blev samtidig besluttet, at lavtariflandenes toldnedsættelsesplan omgående skal søges gennemført, hvis disse undersøgelser ikke fører til noget positivt resultat. Undersøgelserne befinder sig endnu på et rent teknisk stade, men det er hensigten at søge udarbejdet en foreløbig beretning inden nytår 1957. Hvis det viser sig, at de tekniske muligheder for dannelsen af et frihandelsområde i tilknytning til de seks landes påtænkte toldunion er til stede — og foreløbig forekommer dette sandsynligt — kan undersøgelserne ventes fortsat med henblik på at udarbejde en mere detaljeret plan, der skal forelægges for de politiske myndigheder i de enkelte lande. Det er ifølge sagens natur for tidligt på indeværende tidspunkt at skønne over det sandsynlige resultat af undersøgelserne eller at kommentere de problemer, der er forbundet med en sådan plan, herunder spørgsmålet om resultatet af de danske bestræbelser for at sikre, at landbrugsvarerne inddrages i et eventuelt frihandelsområde. De indtil nu stedfundne

drøftelser har i mange henseender tydet på en positiv holdning i de deltagende lande til tanken om dannelse af et europæisk frihandelsområde.

5. Toldkonferencen i Genève har måske haft sin største betydning ved at vise, at den hidtil anvendte forhandlingsform — baseret på bilateral udveksling af ydelser og modydelse, som i kraft af mestbegunstigelsesprincippet udstrækkes til samtlige medlemmer — under de herskende forhold næppe kan forventes at føre til yderligere resultater af betydning, og at nye metoder er påkrævet.

Hvad angår de beskedne direkte toldindrømmelser, som Danmark tilforhandlede sig på konferencen i Genève, er det regeringens opfattelse, at der er et for Danmark gunstigt forhold mellem ydelser og modydelse — de sidstnævnte hovedsagelig i form af toldbindinger. Hertil kommer de indirekte fordele, som Danmark i kraft af mestbegunstigelsesprincippet opnår af de toldnedsættelser og toldbindinger, hvorom andre lande indbyrdes traf aftale under konferencen.

Jeg skal derfor tillade mig at anbefale det foreliggende forslag til det høje tings velvillige behandling.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om toldafgifterne m. m. og i lov om forskellige forbrugsafgifter.

Det foreliggende lovforslag vedrører to forskellige områder inden for toldlovgivningen, idet det dels indeholder nogle ændringer til toldtariffen, dels omhandler oprettelsen af en ny ankeinstans vedrørende visse af toldadministrationens afgørelser. Endelig er i lovforslaget medtaget en lille ændring af teknisk karakter i lov om forskellige forbrugsafgifter.

De i lovforslaget indeholdte ændringer af toldtariffen hænger alle sammen med det af stats- og udenrigsministeren netop fremsatte forslag til folketingsbeslutning vedrørende de ved toldforhandlingerne i Genève i foråret aftalte toldindrømmelser. Det er dog kun de indrømmelser, som går ud på en nedsættelse af gældende toldsatser, der giver anledning til ændringer i toldloven. Ind-

[Finansministeren.]

rømmelser bestående af bindinger af satser og andre allerede gældende bestemmelser medfører ikke lovændringer.

Med hensyn til disse toldbindinger og med hensyn til den anden side af regnskabet — nemlig hvad Danmark har opnået af indrømmelser fra andre lande til gengæld for vore egne indrømmelser — skal jeg henvise til de oplysninger, der er givet med hensyn til forslaget til folketingsbeslutning.

Jeg vil gerne understrege, at toldforhandlingerne i Genève på tilsvarende måde som de tidligere forhandlinger i Anancy og Torquay har været ført i nøje kontakt med de interesserede myndigheder og erhverv. Alle ønsker fra udlandets side om danske toldindrømmelser har således været drøftet med de i finansministeriets toldforhandlingsudvalg repræsenterede styrelser og erhvervsorganisationer, og udvalgets medlemmer har ligeledes afgivet indstilling vedrørende de endelige aftaleudkast, således som de forelå efter delegationens forhandlinger med de respektive lande. Man har endvidere søgt kontakt med de udvalgsberettigede politiske partier, således at repræsentanter for disse partier har været holdt orienteret om forhandlingerne og har fået forelagt alle de trufne aftaler, forinden undertegnelse af disse fandt sted.

Med hensyn til de finansielle virkninger af de foreslåede toldnedsættelser kan jeg oplyse, at det samlede årlige toldtab beregnet på grundlag af 1954-importen kan anslås til ca. 225 000 kr.

Herefter skal jeg fremkomme med nogle bemærkninger om den anden del af lovforslaget, der som allerede nævnt omhandler oprettelsen af en ny ankeinstans vedrørende visse af toldadministrationens afgørelser.

I betænkningen fra det folketingsudvalg, der blev nedsat sidste vinter i anledning af forslaget om ændringer i tekstiltoldsatserne, udtaltes bl. a. følgende:

„Udvalget har med finansministeren drøftet det fra flere sider rejste spørgsmål om at skabe en domstolslignende ankeinstans, for hvilken spørgsmål vedrørende toldadministrationens tariferingsafgørelser skulle kunne indbringes, og som — i samme omfang som hidtil finansministeren — skulle kunne træffe en endelig afgørelse heraf. Finansministeren var med udvalget enig i, at den hidtidige

ordning bør tages op til revision, og at det rejste spørgsmål derfor bør undersøges og forhandles med de interesserede erhvervsorganisationer, hvorefter der skal udarbejdes et lovforslag tagende sigte på at få skabt en ankeinstans som foran nævnt. Ministeren erklærede, at han vil træffe foranstaltning til, at dette lovforslag kan fremsættes i folketingsåret 1956-57.“

Det lovforslag, der nu er udarbejdet, må ses på baggrund af den udvikling, der efterhånden er sket med hensyn til anke af toldadministrationens afgørelser.

Ved 1849-grundlovens § 77 fik domstolene hjemmel til „at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænse“. Den nærmere betydning heraf for domstolenes kompetence vedrørende af administrationen trufne tariferingsafgørelser blev af højesteret i to domme afsagt omkring år 1860 med holdepunkter i toldlovgivningen afgjort derhen, at „spørgsmålet om, efter hvilken tarifbestemmelse de omhandlede varer skulle fortolde, henhører ikke under domstolenes, men under administrationens afgørelse.....“.

I årene efter afsigelsen af disse domme rejste der sig med mellemrum røster, der ønskede gennemført en ordning, der gav adgang til at anke toldadministrationens afgørelser. Og der blev da omsider ved lov nr. 67 af 1. april 1911 gennemført den ordning, der gælder den dag i dag, nemlig at finansministeren har den endelige afgørelse af sådanne sager, men at ministeren dog forinden skal have indhentet en udtalelse fra et udvalg, toldrådets appeludvalg.

Loven af 1911 gav den private en nem adgang til at få en tariferingsafgørelse forelagt et i forhold til toldadministrationen fritstillet forum, men desuagtet har der aldrig rigtig været ro om denne ordning. Der har til stadighed været ønsker om at få en ordning af mere domstolslignende karakter. Og disse ønsker har formentlig fået yderligere næring ved, at man i de senere år har set sådanne ordninger blive gennemført inden for forbrugsafgiftsområderne.

I årene fra 1922 til 1955 kunne spørgsmål vedrørende tobaksvarers og chokoladevarers afgiftspligt indbringes for finansministeren, der dog forinden skulle indhente en udtalelse fra toldrådets appeludvalg. Det

[Finansministeren.]

var altså ganske samme ordning — og tilmed samme udvalg — som ved klager over tariferingsafgørelser.

Ved lov af 25. marts 1955 om tobaksafgifter § 28 gennemførtes imidlertid, for så vidt angår sager om tobaksvarers afgiftspligt, en nyordning, hvorefter finansministeren skulle nedsætte et nævn bestående af tre medlemmer, hvoraf to — herunder formanden — skulle være dommere. Dette nævn fik den endelige afgørelse vedrørende tobaksvarernes afgiftspligt m. v.

Et hertil ganske svarende nævn vedrørende chokolade- og sukkervarer er nedsat i henhold til § 26 i lov af 11. februar 1956 om omsætningsafgift af sådanne varer. Lignende nævn er endvidere oprettet ifølge § 21 i lov af 14. marts 1955 om forbrugsbegrænsende foranstaltninger og § 19 i lov af samme dato om forskellige forbrugsafgifter.

Det sidstnævnte nævn har foruden sine opgaver vedrørende de pågældende forbrugsafgifter tillige til opgave at behandle klagesager vedrørende ansættelse af toldberegningssværdi i henhold til toldlovens § 7 b (levering til eneforhandlere, filialer, daterselskaber og lignende). Når der nu skal ændres ved den hidtidige ordning med hensyn til behandlingen af klager over toldadministrationens tariferingsafgørelser, finder man det derfor naturligt under den ønskede nye ankeinstans tillige at henlægge behandlingen af klager over administrationens afgørelser med henhold til toldlovens § 7 b. Man vil herved opnå, at der, for så vidt angår anke af afgørelser i henhold til toldloven, kun bliver én instans og én procedure i de sager, der ikke er under domstolenes kompetence.

Det foreslås i øvrigt, at den nye ankeinstans ganske som de foran omtalte nævn vedrørende forbrugsafgifterne skal bestå af tre medlemmer, nemlig to dommere og en repræsentant for centralstyrelsen, ligesom der foreslås ganske samme ordning med hensyn til branchekyndige tilforordnede.

Under de med erhvervsorganisationerne om den omhandlede nyordning førte forhandlinger viste det sig, at der blandt organisationerne var delte meninger om, hvorledes nævnet burde sammensættes.

Flertallet af organisationerne — nemlig De samvirkende danske Husmandsforeninger, Provinshandelskammeret, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Industrirådet — kunne tilslutte sig den påtænkte ordning, medens Landbrugsrådet, Grosserer-Societetet og Håndværksrådet ønskede nævnet sammensat således, at der ud over de allerede nævnte tre medlemmer skulle være yderligere tre medlemmer udpeget henholdsvis af engroshandelens, af industriens og håndværkets og af landbrugets hovedorganisationer.

Under de med erhvervsorganisationerne førte forhandlinger har også spørgsmålet om domstolenes kompetence vedrørende de omhandlede nævn — herunder det nu foreslåede nye nævn — været berørt. Dette gav anledning til fremsættelse af de oplysninger og betragtninger, der er indeholdt i bemærkningerne til lovforslaget. På baggrund heraf tiltrådte erhvervsrepræsentanterne den i lovforslaget anvendte formulering.

Det skal endelig bemærkes, at man har fundet det rigtigt nu at foreslå selve toldrådet, der i mange år har ført en hensygnende tilværelse, nedlagt.

For så vidt angår den foreslåede lille ændring af teknisk karakter i lov om forskellige forbrugsafgifter, henvises der til de til lovforslaget knyttede bemærkninger.

Hermed skal jeg tillade mig at anbefale det pågældende lovforslag til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Karlskov Jensen* til indenrigsministeren:

„Billiger indenrigsministeren, at en købstads socialkontor bruges til udsendelse af partipolitiske agitationsskrivelser?“

Karlskov Jensen: Det, som ligger til grund for mit spørgsmål, er en skrivelse, som alle alders- og invaliderentemodtagere i Vejle for kort tid siden modtog. Skrivelsen, der var formet som en indbydelse til et møde om folkepensionen, hvor Vejle bys socialudvalgsformand, viceborgmester C. F.

[Karlskov Jensen.]

Dirksen, skulle tale, var stærkt politisk betonet — det vil fremgå af følgende udrag af skrivelsen, som jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere.

Efter en redegørelse for socialdemokratiets velsignelsesrige gerning på det sociale område hedder det:

„Men fra borgerskabets side, venstre og konservative, er i den seneste tid stødt i kampluren mod velfærdssamfundet. — Venstres folketingsmand i Vejle-kredsen, Thorkil Kristensen, var meget stærkt mod gennemførelsen af folkepensionen. Derfor må vi nu ruste os mod alle anslag mod vore sociale goder. Vi må alle — også vore gamle — slutte op i socialdemokratiets rækker, og de, der endnu ikke er medlem, beder vi udfylde indmeldelsesblanketten og aflevere den på Frit Folk eller ved indgangen mødeaftenen. Med venlig hilsen, Jens Engemand, Fmd. for Soc. Forbund, Ernst Nielsen, Fmd. for AOF.“

Denne skrivelse, der altså sendtes til alle alders- og invaliderentemodtagere, var adresseret på socialkontorets Adrema-anlæg og forsynet med socialkontorets kartoteksnummer og for øvrigt udsendt i kuverter lignende dem, socialkontoret normalt anvender. Jeg kan føje til, at socialudvalgsformanden i en udtalelse nu bagefter til Frit Folk erkender, at kuverterne var adresseret på socialkontorets adresseringsanlæg, og at man havde udleveret adresserne på byens rentemodtagere til mødets indbydere. Rentemodtagerne måtte altså få det indtryk, at skrivelsen og opfordringen til indmeldelse i Socialdemokratisk Forbund kom fra socialkontoret.

Der er pålagt tavshedspligt for såvel kontorpersonalet som socialudvalgets medlemmer med hensyn til, hvem der er rentemodtagere, men her oplever vi alligevel, at socialudvalgsformanden udleverer adresserne på samtlige rentenydere til partipolitisk brug. Det har foruroliget og bekymret mange rentenydere, og det er mig bekendt i åbenbar strid med de gældende regler. At det er faldet mange for brystet, at AOF, der nyder statsstøtte i rigt mål til sit oplysningsarbejde i henhold til ungdomsskoleloven, her lader sig snæver parti-

politisk propaganda, nævner jeg kun; det er jo et forhold, vi kan komme tilbage til i det udvalg, der arbejder med denne lovs revision.

Det forekommer mig at være meget betænkeligt, at socialkontoret på en måde, som det her er sket, medvirker ved udsendelsen af partipolitiske skrivelser; betænkeligheden skyldes ikke økonomiske grunde, men det forhold, at disse skrivelser derved får et officielt præg. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede indenrigsminister, om han kan billige dette.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Jeg går ud fra, at det ærede medlem ikke med sit spørgsmål ønsker at få at vide, hvad jeg personlig ville billige eller ikke billige, men at det, der er af interesse — og det understreges for øvrigt også af, at det udtrykkelig nævnes, at det drejer sig om en købstads socialkontor — er, om indenrigsministeriet har bemyndigelse til at gribe ind, hvis noget sådant foregår. Hvis det, spørgsmålet drejer sig om, er, om det er lovligt, at socialkontorets registrant eller andre oplysninger stilles til rådighed for partierne til udfindelse af adressater, ligger det uden for mit område at fremkomme med en udtalelse; spørgsmålet måtte vel i så tilfælde snarest stilles til socialministeren.

Jeg kan ikke uden videre udtale mig om det konkrete tilfælde. Dertil måtte kræves, at jeg også havde hørt den anden parts udtalelser om, hvad der er foregået.

Derimod skal jeg gøre et par bemærkninger i almindelighed om det forhold, at et socialkontors lokaler, personale og øvrige kontorapparat stilles til rådighed for politiske partiers virksomhed. Til grund for en sådan ordning vil der vel næppe ligge nogen byrådsbeslutning, og der vil derfor allerede af den grund ikke blive tale om, at spørgsmålet vil kunne indbringes for indenrigsministeriet i medfør af § 14 i loven om købstadkommunernes styrelse, da der næppe er tale om tilsidesættelse af en beslutning. Den mulighed, der herefter er for indenrigsministeriet til at gribe ind enten efter påklage eller på eget initiativ, er nævnte lovs § 30, hvorefter indenrigsministeren, såfremt han kommer til kundskab om, at byrådet har afholdt ulovhjemlede udgifter m. v. eller

[Indenrigsministeren.]

på anden måde har overskredet sin myndighed, træffer de i den anledning nødvendige foranstaltninger.

Det kan ikke anses for udelukket, at en benyttelse af det kommunale administrationsapparat af de politiske partier kan finde sted i en sådan udstrækning, at det bliver ulovligt i forhold til den enkelte skatteborger, fordi der i sidste instans bliver tale om en økonomisk belastning af kommunen. Hvis indenrigsministeriet efter en konkret klage kom til den anskuelse, at benyttelsen var ulovlig, ville ministeriet om nødvendigt kunne indbringe spørgsmålet for domstolene i en sag mod byrådet. Selv om benyttelsen ikke har en sådan form, at den kan siges at være ulovlig i forhold til skatteborgerne i almindelighed, er det dog nødvendigt, at kommunalbestyrelsen stiller de forskellige politiske partier lige med hensyn til benyttelsen af det kommunale administrationsapparat.

Karlskov Jensen: Jeg takker den højtærede minister for svaret, der dog ikke forekommer mig synderlig oplysende, men derimod, synes jeg, højest forbavsende. Mig forekommer det, at det ikke er mere betryggende, når ministeren nu taler om, at også andre partier bør have samme adgang til at benytte kommunernes oplysninger og hjælpemidler, og jeg vil derfor gerne stille det tillægsspørgsmål til ministeren, om den højtærede indenrigsminister ikke efter det her foreliggende mener, at der er tale om en uheldig og helt urimelig sammenblanding af kommunale og partipolitiske forhold?

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Da det af det ærede medlems motivering for tillægsspørgsmålet fremgik meget klart, at det, det drejede sig om, var, at en kommune havde benyttet socialkontorets registrant til et partipolitisk arbejde, må jeg henvise det ærede medlem til socialministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Heilesen* til socialministeren:

„Hvad er begrundelsen for, at pelsdyr-farme i visse tilfælde henføres under loven om almindelig arbejderbeskyttelse og ikke

i fuld udstrækning under loven om landbrугets arbejderbeskyttelse?“

Heilesen: I 1954 gennemførte folketinget 3 love om arbejderbeskyttelse, nemlig en lov om almindelig arbejderbeskyttelse . . .

Formanden: Jeg henstiller, at man hører talerne i ro.

Heilesen: . . . en lov om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri og en lov om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed.

Loven om almindelig arbejderbeskyttelse omfatter arbejdere inden for industri, håndværk, byggevirksomhed, anlægsvirksomhed, laboratorier, transportvirksomhed samt lager- og pakhusarbejde. Pelsdyrfarme er hverken industri, håndværk eller nogen anden af de i loven nævnte virksomheder, men det er husdyravl med meget nær tilknytning til landbrugserhvervet, og som sådan er erhvervet anerkendt; derfor er det henlagt under landbrugsministeriets lovgivning, hvad der kan nævnes adskillige eksempler på. Socialministeriets administration har imidlertid med hensyn til arbejderbeskyttelsen ment det anderledes. På givne foranledning og efter forskellige forhandlinger har ministeriet nemlig resolveret, at pelsdyrfarme, som drives sammen med landbrug, skal henføres under loven om arbejderbeskyttelse i landbruget, medens farme, som drives uafhængigt af landbrug, henføres under loven om almindelig arbejderbeskyttelse.

Denne afgørelse må synes helt inkonsekvent. Jeg understreger, at i dette tilfælde drejer det sig om pelsdyravlen, men skal afgørelsen stå ved magt, vil man kunne komme ud for lignende afgørelser, når der er tale om andre af landbrugsbierhverv, og dette kan landbrugsorganisationerne ikke godkende.

Inden for landbruget er der i de senere år sket en rivende udvikling, der har medført, at der er opstået nye driftsformer, som fortsat har karakter af og ofte er drevet i nær tilknytning til de bestående landbrugsbedrifter. Dette gælder således bl. a. pelsdyravlen. Det må derfor synes helt naturligt, at sådanne binæringer til landbruget, for så vidt angår arbejder-

[Helesen.]

beskyttelseslovgivningen, henføres under den lov, der gælder for landbruget.

Sagen har været behandlet i Landbrugsrådet, som klart og tydeligt har indtaget det standpunkt, at pelsdyravlen bør henføres under landbrugslovgivningen, og derfor på ny har rejst sagen over for socialministeriet; heller ikke dette har imidlertid medført nogen ændring i ministeriets afgørelse.

Vil den højtærede minister være villig til at foranledige, at sagen tages op igen, og at det fastslås, at landbrugets binæringer som f. eks. pelsdyravlen henregnes under landbrugserhvervet og derfor, for så vidt angår arbejderbeskyttelseslovgivningen, falder ind under lov nr. 228 af 11. juni 1954? Dermed ville man imødekomme alle pelsdyravleres ønske om ensartede arbejdsvilkår.

Socialministeren (Strøm): På den foranledning, det ærede medlems spørgsmål giver mig, vil jeg gerne oplyse, at spørgsmålet om pelsdyrfarmenes placering inden for de nye arbejderbeskyttelseslove blev rejst af Dansk Pelsdyravlerforening i fjor sommer over for socialministeriet.

Spørgsmålet har været behandlet i direktoratet for arbeidstilsynet og i arbejdsrådet, hvor som bekendt arbejdere og arbejdsgivere er repræsenteret, herunder også landbrugets arbejdere og arbejdsgivere. I et udvalg, som arbejdsrådet nedsatte, har Dansk Pelsdyravlerforening haft lejlighed til at give detaljerede oplysninger om minkfarmene og arbejdet med dyrene dér. Udvalget kom imidlertid til det resultat, at selvstændige pelsdyrfarme burde henføres under den almindelige arbejderbeskyttelseslov, medens praktiske grunde talte for, når pelsdyravl blev drevet i forbindelse med landbrug, da at henføre virksomheden som helhed under loven om arbejderbeskyttelse i landbruget.

Udvalget begrundede sit standpunkt med, at pelsdyr ikke direkte omfattes af landbruget, og at de ikke analogt burde hen-

føres derunder, idet der på pelsdyrfarmene fandt en videre oparbejdning sted af det fra naturen givne produkt, end hvad der sker i landbruget i traditionel forstand; dyrene bliver jo affivet og pelset på farmene. Udvalget ville dog som nævnt ikke modsætte sig, at de farme, der drives i tilknytning til landbruget, af praktiske grunde henføres under landbrugsloven. Jeg må imidlertid tilføje, at repræsentanten for landbrugets arbejdsgivere i udvalget mente, at samtlige pelsdyrfarme burde henføres under landbrugsloven, og dette standpunkt indtog han også i arbejdsrådet, der i øvrigt gik ind for den nævnte deling.

Selv om der måske nok kunne anføres vægtige grunde for, at alt arbejde med pelsdyr burde høre ind under den almindelige arbejderbeskyttelseslov, har ministeriet ment at burde følge arbejdsrådets indstilling og af praktiske grunde lade arbejdet med pelsdyrene, når det udføres i forbindelse med landbrugsvirksomhed, høre under landbrugsloven.

Helesen: Jeg må desværre gøre den højtærede minister opmærksom på, at jeg ikke fik svar på mit direkte spørgsmål, om ministeren vil foranledige, at spørgsmålet bliver taget op til ny overvejelse.

Socialministeren (Strøm): Som jeg nævnte, kunne vægtige grunde anføres for, at alt arbejde med pelsdyr burde høre under loven om almindelig arbejderbeskyttelse, og ministeriets tvivl i denne sag har i virkeligheden været, om man ikke burde lægge det ind under denne lov. For at imødekomme landbrugets synspunkter i så vid udstrækning, som det var rimeligt, har man imidlertid fundet det rigtigt at følge arbejdsrådets indstilling og henføre de pelsdyrfarme, der drives i nær tilknytning til landbrugsvirksomhed, under landbrugsloven. Jeg synes, at jeg hermed har besvaret det ærede medlems spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning angående folketingets ombudsmands beretning for året 1955.

(Betænkning og indstilling fra ombudsmandsudvalget findes i tillæg B. sp. 15).

Sagen sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Gustav Pedersen): I henhold til loven om folketingets ombudsmand er ombudsmanden uafhængig i sin virksomhed, altså uafhængig af folketinget. Det er derfor ikke tanken med afgivelsen af ombudsmandens beretning, at der skal finde en drøftelse sted af den form, som folketingets ombudsmands arbejde har haft, eller selve behandlingen af de sager, der er indkommet til ombudsmandsinstitutionen. Der har imidlertid heller ikke i de sager, der har været til behandling hos ombudsmanden, været spørgsmål, der har givet udvalget som helhed eller noget af udvalgets medlemmer anledning til at stille forslag eller ønske videre foretaget. Endelig synes der heller ikke på så spinkelt et grundlag som en enkelt årsberetning at være grund til at tage spørgsmålet op, om man skal udvide eller indsnævre rammerne for ombudsmandens virksomhed.

Jeg skal derfor på ombudsmandsudvalgets vegne anbefale, at man tager beretningen til efterretning ved at stemme for det stillede forslag til folketingsbeslutning.

Oluf Pedersen: Det står for mig sådan, at man ved ansættelsen af folketingets ombudsmand traf et heldigt valg, og jeg tror, der er almindelig enighed om, at der er gjort et stort og godt arbejde med en forsigtig stillingtagen til de problemer, som har foreligget. Jeg kan for mit eget vedkommende sige, at jeg var noget betænkelig ved, at vi skulle have en ombudsmandsinstitution, men jeg synes, at den har virket godt, og vi kan fra retsforbundets side tiltræde indstillingen.

Bertel Dahlgaard: Jeg har ikke nogen direkte bemærkning at gøre til ombudsmandens beretning, som det har interesseret mig meget at stifte bekendtskab med; jeg

vil dog gerne her, efter det første år, ombudsmandsinstitutionen har virket, og ved den første beretning, der er afgivet, gøre en enkelt bemærkning.

Da forslaget om oprettelse af ombudsmandsinstitutionen var til endelig behandling her i tinget i 1954, blev der udtalt håb om, at der inden for juristernes kredes ville kunne findes en anset mand, som havde lyst til her i Danmark at skabe den rette tradition for ombudsmandsinstitutionen, og som var i besiddelse af naturlig myndighed og evne til at vurdere mennesker og forhold og derfor også kunne skelne mellem stort og småt.

Det er med dyb tilfredshed, vi inden for det radikale venstre har set, at de forhåbninger, der dengang udtaltes, er blevet opfyldt — det kan der vel siges at være enighed om. De bekymringer, der blev givet udtryk for dengang med henblik på den nye institution, har jeg indtryk af efterhånden er forsvundet, og vi nærer ikke nogen tvivl om, at ombudsmandsinstitutionen nu vil finde sin faste plads i befolkningens tankegang og i det danske retssystem.

Alfred Jensen: Jeg er enig i, at det er for tidligt at tage spørgsmålet om ombudsmandsinstitutionens funktion op til behandling; ordningen har jo ikke virket så længe, og det ville derfor være urimeligt at begynde at granske, om der er svagheder ved den, eller om det ville være muligt at lægge arbejdet til rette på en anden måde.

Vi har den opfattelse, at ordningen stort set har virket godt. Vi har lagt mærke til, at ombudsmanden følger med i pressen og tager sager op til behandling, som er bragt frem for offentligheden, sager, der har almindeligt krav på at blive undersøgt; derfor kan den kommunistiske gruppe gå ind for indstillingen fra ombudsmandsudvalget om, at folketinget tager beretningen til efterretning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag til folketingsbeslutning, sålydende:

„Folketinget tager folketingets ombudsmands beretning for året 1955 til efterretning“,
vedtoges uden afstemning.